degué existir també un fr. dial. **(es)carfat* o **(es)carfart* (potser originari de Normandia que és precisament la zona on avui el mot té més vitalitat), des d'on una dissim. banal ens conduïa a *cafart*. L'eliminació de la s- té antecedents ja molt antics i abundants, car és ben possible que el mot llatí sofrís una contaminació o encreuament d'una banda amb el gr. *κάραβος* 'escarabat', d'altra banda amb el ll. *crabronem* 'borinot'; d'on, per una banda, les formes it. merid. *scalabrone, scarafone*, i l'it. *scardafone*. D'altra banda hi ha una eloqüent contra-prova: representants de *SCARAFAIUS aparegueren sense la consonant inicial: tal com *escargot* i oc. *escaragol* existeix al costat de *caragol*, cast. *caracol*, també aparegué en francès *Charavet*, que com demostrà Dufour (*Rom.* LIX, 321-2) amb gran abundància de documentació, és una forma del nom de l'escarabat merder o piloter, aplicat a rierols i rius plens d'immundícia, nom citat com *Escaravagius* l'any 995, *Escharavay* en els Ss. XIII, XVI, etc.[7]

[1] *ZRPh.* XLIV, 191. — [2] *RLR* LXIII, 11. — [3] *Sources Indig.* I, 208 i nota 3. — [4] En Littré V, 23*a* — [5] En el sentit «unbeliever», «infidel», ja en l'Alcorà, i en la llengua coràmica el verb *kafar* només vol dir 'negar', 'descreure'. — [6] Una sola excepció la forma el diccionari francès-aràbic, que Boqtor compilà sobre l'àrab d'Egipte i Nord d'Àfrica, el qual tradueix *cafard, hypocrite*, precisament per l'àrab *kâfir*, accepció que probablement passà de Boqtor al dicc. francès-algerià de Cherbonneau. Hi ha motiu de sobres per sospitar que aquests lexicògrafs es deixaren dur per la semblança dels dos mots i per l'etimologia que corregué entre certs arabistes poc crítics com Lammens. Tampoc no vull callar l'afirmació del viatger europeu de 1830 que a Núbia *kâfir* designa un «scarabée» (Dozy, *Suppl.* II, 477*a*9). Tot això és molt suspecte de ser un tret d'erudició etimològica mal controlada. Però d'altra banda és ben possible que en un ambient internacional i afrancesat com el dels ports d'Algèria i Nord d'Àfrica els *cafards* o escarabats, que abunden en tots els vaixells, i no escassejarien en els francesos que tocaven en aquests ports, donessin lloc, en l'element portuari arabòfon, a jocs de mots amb l'àr. *kâfir* aplicat als cristians que no creien en Mahomet. D'això quelcom pogué quedar no solament en la lingua franca sinó en l'àrab dels ports africans. — [7] El búlgar *karapata* «escarabajo» citat per MLWagner, *RFE* XXIV, 50, no sé si és degut a una coincidència casual o si és més aviat un manlleu de parlars italians o judeoespanyols que hagin eliminat semblantment la s-.

Escarabatar, -atat, V. *escarbotar* i *escarabat* *Escarabatejar, escarabater, -atera, escarabató, escarabatum, escarabatxo, escarabeids*, V. *escarabat* *Escarabit*, V. *escarrabitllat* *Escarabita*, V. *escarabat* *Escarabitllament, escarabitllat*, V. *escarrabitllat* *Escarabitxa*, V. *escarabat* *Escarabot, escarabotell*, V. *escalaborn* *Escarada, escaradar, escarader*, V. *escar*

ESCARAFALLS, 'demostracions exagerades de reprovació, menyspreu, espant, fàstic, etc.', alteració fonètica de la forma antiquada *esclafalls* 'esclafits de riure, de burla, d'ira', derivat d'*esclafir* i la seva forma secundària *esclafar* (veg. *ESCLAFAR, AIXAFAR*), dissimilada en *escrafalls*. □ *1.ª doc.*: 1803, Belv.

Que defineix «aspavientos, *pavoris aut admirationis demonstratio*». També es troben a mitjana centúria la forma etimològica *esclafalls* i les intermèdies *escrafalls* i *escarfalls*. En una historieta publicada en el setmanari «Un tros de Paper», famós en la història del periodisme català, en el número del 9-VII-1865, p. 2: «lo molt badoch, no veyent aplaudida la sua narració, va crèurer que era just aplaudir-se-la ell y anyadir, entre grans rialladas: 'y estuvo muy bueno'; lo que motivà uns grans *esclafalls* de ríurer, arrancats, com compendran, per sa gran bestialitat». A diferència de les «rialladas» del poca-solta, aquests *esclafalls* volen dir, és clar, demostracions de riure escarnidor, burleta, sarcàstic, ço que constitueix també el nucli afectiu i semàntic d'*escarafalls*.

La forma dissimilada la tenim en Pitarra: «TUYAS —Ell més aviat és guapet. — CORINA. Sí, comensi per las mans: / grossas, que semblan uns guants / de aquells de tirà 'l floret. / — TUYAS. Bé, no fassis *escrafalls*, / que Déu te pot castigar», *El Punt de les Dones* (c. 1868, *Gatades* II, 97). Verdaguer usava *escarfall*, forma assegurada pel metre: «de fera monstruosa / --- lo copsa son ample coll obert, / y ensopegant les serres de sos caixals, l'hermosa / fa ohir son *escarfall* en l'horrorós concert», *Atl.* (VI, 67*d*, ed. 1878), que en l'escalaborn de 1867 ell havia posat com a adjectiu «fa sentir en lo tràmpol s'*escarfallós* xisclet».

La variant avui normal s'imposa després. El *DAg.* anota «*fer escrafalls*: fer menyspreu d'una cosa, sobretot per ésser insignificant» segons l'explicació de G. Soler (suposo el fill de Pitarra); i «fer resistència obstinada per acceptar alguna cosa» a Vic. «Posant la vista en les firmes, per trobar lo registre secret del entusiasme o dels *escrafalls*», NOller (*Notes de c.*, 126); també en Marian Vayreda (*Sang Nova* V, IX, 404, cita a propòsit de *grilla*, en *GRILL*), i en Coromines: «llegiu els *escrafalls* que fa Spengler de la vella filosofia: no sembla sinó que la màquina de pensar, descoberta per Descartes, afinada per Spinoza i Leibnitz i perfeccionada per Kant, ha fet a tots amb els seus epígons del dinovè segle» (*Revisió de valors del S. XIX*, prefaci, p. 16); «això, que en totes és causa de coqueteria i les mou a fer *escrafalls* d'allò mateix que de ganes se'n moren, en l'Enriqueta es reblincava pel foc de la passió» (*Prometeu*$_1$, c. 11, § 3, p. 190).

Es tracta d'un mot del català central, estrany a les Illes («continental», Moll, *AORBB* III, 63), P. Valencià, etc. Sense valor, les altres temptatives etimològiques: Spitzer, *LexikK*, pp. 61, 116; de SCARABAEUS/ *scrafaggio* 'escarabat', Moll (*l. c.* i *AlcM*), semàntica-ment més extravagant encara que la pensada de AMAlcover (*BDLC* VII, 93) de relacionar amb el mallorquí *esquera* 'escamot', 'línia de batalla', 'cridòria'